

Briuselis, 2016 m. spalio 17 d.
(OR. en)

13342/16

ENV 660
CLIMA 140
AGRI 553
IND 213
PROCIV 69
RELEX 845
MED 51
DEVGEN 223

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2016 m. spalio 17 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 12681/16 ENV 614 CLIMA 121 AGRI 508 IND 202 PROCIV 62
RELEX 802 MED 45 DEVGEN 208

Dalykas: Tvarus vandens išteklių valdymas
- Tarybos išvados (2016 m. spalio 17 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl tvaraus vandens išteklių valdymo, kurias Taryba priėmė 2016 m. spalio 17 d. įvykusiame 3491-ame posėdyje.

Tvarus vandens išteklių valdymas

– Tarybos išvados –

PRIMINDAMA 2013 m. liepos 22 d. Tarybos išvadas dėl ES diplomatijos vandens srityje¹, 2012 m. gruodžio 17 d. Tarybos išvadas dėl Europos vandens išteklių išsaugojimo metmenų², 2011 m. birželio 21 d. Tarybos išvadas dėl vandens išteklių apsaugos ir integruotos tvarios vandentvarkos Europos Sąjungoje ir už jos ribų³, 2011 m. gegužės 12 d. Tarybos išvadas dėl integruoto potvynių valdymo ES⁴, 2010 m. birželio 11 d. Tarybos išvadas dėl vandens trūkumo, sausrų ir prisitaikymo prie klimato kaitos⁵, 2007 m. spalio 30 d. Tarybos išvadas dėl vandens trūkumo ir sausrų⁶ ir 2016 m. birželio 20 d. Tarybos išvadas dėl ES žiedinės ekonomikos veiksmų plano⁷;

PRIMINDAMA pagrindines vandens politikos ES teisėkūros priemones, visų pirma ES Vandens pagrindų direktyvą⁸, Potvynių direktyvą⁹ ir Jūrų strategijos pagrindų direktyvą¹⁰;

PRIMINDAMA bendrąją Sąjungos aplinkosaugos veiksmų programą iki 2020 m. „Gyventi gerai pagal mūsų planetos išgales“¹¹ ir Direktyvą dėl pramoninių išmetamų teršalų¹², ypač jų nuostatas dėl vandens;

PRIMINDAMA 2015 m. gruodžio 16 d. Tarybos išvadas dėl ES biologinės įvairovės strategijos iki 2020 m. laikotarpio vidurio peržiūros¹³, ypač gėlių vandenių bei jūrų biologinės įvairovės problemas;

¹ Dok. 12493/13.

² Dok. 17872/12.

³ Dok. 11308/11.

⁴ Dok. 9241/11 + COR 1.

⁵ Dok. 11061/10.

⁶ Dok. 13888/07.

⁷ Dok. 10518/16.

⁸ 2000 m. spalio 23 d. Direktyva 2000/60/EB, (OL L 327, 2000 12 22, p. 1).

⁹ 2007 m. spalio 23 d. Direktyva 2007/60/EB (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

¹⁰ 2008 m. birželio 17 d. Direktyva 2008/56/EB (OL L 164, 2008 6 25, p. 19).

¹¹ 2013 m. lapkričio 20 d. Sprendimas 1386/2013/ES (OL L 354, 2013 12 28, p. 171).

¹² 2010 m. lapkričio 24 d. Direktyva 2010/75/ES (OL L 334, 2010 12 17, p. 17).

¹³ Dok. 14950/15.

PRIMINDAMA Darnaus vystymosi darbotvarkę iki 2030 m. bei joje nustatytus darnaus vystymosi tikslus (DVT) ir ATKREIPDAMA DĖMESĮ į jos nuostatas dėl vandens, visų pirma į 6 DVT (Užtikrinti galimybę gauti vandens ir tvarią vandentvarką bei sanitarines paslaugas visiems), 13 DVT (Imtis skubių veiksmų siekiant kovoti su klimato kaita ir jos poveikiu), 14 DVT (Išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius siekiant darnaus vystymosi) ir į su jais susijusius tikslus;

PRIMINDAMA Sendajaus nelaimių rizikos mažinimo programą 2015–2030 m. laikotarpiui, kuria, *inter alia*, siekiama didinti visuomenės ir aplinkos atsparumą, ir EBPO principus vandens išteklių valdymo klausimais, kurie buvo palankiai įvertinti 2015 m. birželio 4 d. EBPO ministrų tarybos posėdyje;

PALANKIAI VERTINDAMA tai, kad įsigaliojo JT konvencija dėl vandentakų¹⁴ ir tai, kad JT EEK Tarpvalstybinių vandentakų ir tarptautinių ežerų apsaugos ir naudojimo konvencija¹⁵ tampa pasaulinio masto priemone; PRIPAŽINDAMA vertingą abiejų konvencijų vaidmenį skatinant tvarų tarpvalstybinių vandenų valdymą ir sudarant palankesnes sąlygas tokiam valdymui; ir PABRĖŽDAMA jūrų konvencijų vaidmenį įgyvendinant Jūrų strategijos pagrindų direktyvą;

PRIMINDAMA rezultatus, pasiektus 7-ame Pasauliniame vandens forume, kuriame, *inter alia*, buvo pripažinta, jog būtina nedelsiant tvariais būdais spręsti problemas vandens išteklių srityje¹⁶, taip pat Pasaulio ekonomikos forumo parengtą 2016 m. pranešimą globalinių grėsmių klausimais, kuriame didžiausių grėsmių, kurios gali padaryti reikšmingą neigiamą poveikį visuomenei ir ekonomikai, dešimtuکه vandens klausimas yra trečioje vietoje,

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA

1. PRIPAŽIŠTA, kad Europos Sąjungos vandens ištekliai yra pavojuje, kurį kelia, *inter alia*, vandens tarša, didėjanti vandens paklausa ir greito bei intensyvaus žemės naudojimo ir klimato kaitos poveikis, o tai kenkia aprūpinimo vandeniu saugumui ir sunkina neigiamus sausrų ir vandens trūkumo padarinius, ypač Viduržemio jūros regione, tačiau vis labiau ir kituose ES regionuose;

¹⁴ JT Konvencija dėl tarptautinių vandentakų naudojimo kitiems nei navigaciniais tikslams teisės (1997 m.).

¹⁵ JT EEK Tarpvalstybinių vandentakų ir tarptautinių ežerų apsaugos ir naudojimo konvencija (1992 m.).

¹⁶ 2015 m. balandžio 13 d. Gjongdžu (Korėjos Respublika) įvykusiame 7-ame Pasauliniame vandens forume priimta Ministrų deklaracija.

2. PRIPAŽĮSTA, kad klimato kaita ir padaugėjusių gausių kritulių padariniai, taip pat intensyvesnis žemės naudojimas gali sukelti staigius potvynius ir pakeisti potvynių reiškinius visoje Europoje;
3. PRIPAŽĮSTA, kad nors didelė upių baseinų Europos Sąjungoje dalis priklauso dviem ar daugiau valstybių narių, ES regionams būdinga įvairi fizinė geografija, aplinka ir klimato sąlygos, kurie turi įtakos visiems visuomenės ir ekonomikos aspektams, įskaitant vandens išteklių valdymą, PABRĖŽIA, kad dėl šių priežasčių reikia lanksčių priemonių, norint įvykdyti ES vandens politikos tikslus; ir PRIPAŽĮSTA, kad nesant visiems tinkamo sprendimo, valstybės narės turėtų imtis pagal konkrečius poreikius ir sąlygas pritaikytų priemonių, tuo pat metu laikydamosi ES teisės aktų;
4. PABRĖŽIA būtinybę nuosekliai, veiksmingai ir visapusiškai įgyvendinti esamą ES vandens politiką ir įgyvendinti ES vandens *acquis* tikslus ir AKCENTUOJA vandenių apsaugos nuo jų būklės blogėjimo užtikrinimo ir pakankamo geros kokybės vandens tiekimo gyventojams ir bet kokio kito pobūdžio tausaus vandens naudojimo užtikrinimo svarbą, visų pirma
 - skatinant tausų vandens naudojimą, grindžiamą tinkama vandens išteklių apsauga ir valdymu, atsižvelgiant į kiekybinius ir kokybinius aspektus;
 - apsaugant visus vandens telkinius ir laipsniškai atkuriant jų gerą būklę laikantis pagrindinių Vandens pagrindų direktyvos tikslų;
 - skatinant naujus integruotus ir veiksmingesnius miesto nuotekų surinkimo ir valymo metodus;
5. PALANKIAI VERTINA iki šiol padarytą pažangą ir PRIPAŽĮSTA, kad esama sudėtingų uždavinių, norint įgyvendinti ES vandens politikos tikslus ir užtikrinti gerą visų ES vandenių būklę; PABRĖŽIA, kad šiuo požiūriu yra svarbus politikos nuoseklumas; ir AKCENTUOJA, kad ES vandens politikos tikslai, įskaitant vandens išteklių tausų naudojimą ir tvarų valdymą, turėtų būti geriau visais lygmenimis integruoti į kitų susijusių sričių politiką, pavyzdžiui, maisto, žemės ūkio, žuvininkystės, energetikos, transporto, pramonės, teritorijų planavimo, miestų plėtros ir turizmo, taip pat į atitinkamus ES finansinius mechanizmus;

6. RAGINA valstybes nares renkantis ES vandens politikos tikslų įgyvendinimo būdus ir priemones siekti subalansuoto žaliosios infrastruktūros ir techninės infrastruktūros derinio; PABRĖŽIA, kad naudojantis žaliosios infrastruktūros priemonėmis, pavyzdžiui, natūraliu vandens sulaikymu, galima išsaugoti ir pagerinti kraštovaizdžio, dirvožemio ir vandeningųjų sluoksnių gebėjimą kaupti vandenį ir taip sumažinti potvynių riziką bei pagerinti vandens telkinių būklę; ir PRIPAŽIŠTA, kad gali prireikti techninės infrastruktūros priemonių, kad būtų galima susidoroti su sausromis ir potvyniais;
7. ATKREIPIA DĖMESĮ į tvaraus vartojimo bei gamybos ir žiedinės ekonomikos svarbą, kadangi taip užtikrinamas tausūs gamtos išteklių, įskaitant vandenį ir nuotekų išteklius, naudojimas ir jų tvarus valdymas; ir AKCENTUOJA, kad tvarus vandens išteklių valdymas ir patikimas upių baseinų valdymo planavimas yra būtina sąlyga siekiant sukurti žiedinę ekonomiką;
8. ATKREIPIA DĖMESĮ, jog svarbu, kad ES ekonomikos sektorių ir piliečių vandens suvartojimas tvariai mažėtų, ir RAGINA valstybes nares prireikus įgyvendinti priemones, kuriomis būtų skatinamas racionalus vandens naudojimas visuose susijusiuose ekonomikos sektoriuose, *inter alia*:
- užtikrinant, kad vandens kainodaros politika būtų suteikiama tinkamų paskatų naudotojams racionaliai naudoti vandens išteklius;
 - investuojant į vandens nuostolių ir nuotėkių mažinimą;
 - gerinant vandens paskirstymo sistemas, įskaitant vandens sąskaitų sistemos įgyvendinimą;
 - kuriant ir plėtojant papildomą vandens tiekimo infrastruktūrą, atsižvelgiant į atitinkamas priemones siekiant užkirsti kelią vandens trūkumui ir sausroms bei prie jų prisitaikyti, taip pat siekiant gerinti vandens naudojimo efektyvumą bei vandens paklausos valdymą;
 - propaguojant novatoriškas technologijas ir praktiką, kuriomis sudaroma galimybė tvariai ir racionaliai naudoti bei pakartotinai naudoti vandenį, be kita ko, drėkinimo sistemose, žemės ūkio, pramonės ir turizmo reikmėms;
 - skatinant naudoti gyvavimo ciklo sąnaudų apskaičiavimo priemones, be kita ko, vykdant viešuosius pirkimus;

- didinant naudotojų informuotumą apie poreikį optimizuoti vandens naudojimą, taip ugdant vandens taupymo kultūrą;
 - gilinant žinias ir gerinant duomenų, įskaitant duomenis apie klimato kaitos daromą poveikį ir išankstinio perspėjimo sistemas, rinkimą bei analizę;
 - gerinant vandens išteklių valdymą baseinų ir vietos lygmenimis;
9. AKCENTUOJA, kad pakartotinis vandens naudojimas, be kitų vandens taupymo ir vandens naudojimo efektyvumo priemonių, gali būti svarbi priemonė siekiant spręsti vandens trūkumo problemą ir prisitaikyti prie klimato kaitos ir būti integruoto vandens išteklių valdymo dalis; RAGINA valstybes nares imtis priemonių pakartotinio vandens naudojimo praktikai skatinti, prireikus atsižvelgiant į regionines sąlygas ir kartu užtikrinant aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį, kadangi pakartotinis vandens naudojimas taip pat gali padėti mažinti ekonominės veiklos išlaidas, apsaugoti aplinką, skatinti investicijas į naujas technologijas ir kurti žaliąsias darbo vietas, PABRĖŽIA, kad gerai išvalytos miesto nuotekos gali būti pakartotinai naudojamos įvairiais tikslais žemės ūkio sektoriuje, pramonės reikmėms, tvarios miestų plėtros srityje bei siekiant apsaugoti ekosistemas; ir su susidomėjimu ATKREIPIA DĖMESĮ į Komisijos ketinimą 2017 m. pateikti pasiūlymą dėl ES pakartotinai naudoto vandens būtiniausių kokybės reikalavimų;
10. PABRĖŽIA, kad patikimas vandens išteklių planavimas ir tvarus vandens išteklių valdymas upių baseinų, potvynių rizikos ir sausrų srityje yra būtini darnaus vystymosi komponentai, todėl būtinas visų susijusių suinteresuotųjų subjektų, be kita ko, ne vien valdžios sektoriaus, o ir pilietinės visuomenės, mokslo darbuotojų bei privačiojo sektoriaus, veiksmingas dalyvavimas;
11. AKCENTUOJA, kad ir pakrančių, ir jūrų vandenims poveikį daro jūroje ir sausumoje kylantys pavojai, ir RAGINA valstybes nares pateikti ir kuo greičiau įgyvendinti priemonių programas pagal Jūrų strategijos pagrindų direktyvą, kurios būtų plataus užmojo ir būtų suderinamos su priemonių programa pagal Vandens pagrindų direktyvą ir upių baseinų valdymo planais, taip pat su potvynių rizikos valdymo planais – taip būtų padaryta pažanga siekiant iki 2020 m. užtikrinti gerą jūrų vandenų aplinkos būklę;

12. ATKREIPIA DĖMESĮ, jog svarbu stiprinti bendradarbiavimą tarpvalstybinių vandens klausimais, laikantis subsidarumo, proporcingumo ir abipusiškumo principų, tiek ES viduje, tiek tarp ES ir ES nepriklausančių šalių, taip pat tarp upių arba upių baseinų ir jūrų komisijų, ir bendradarbiavimą su kitais susijusiais subjektais, sprendžiančiais tausaus vandens išteklių naudojimo ir tvaraus valdymo, vandens trūkumo, potvynių ir sausrų klausimus;
13. RAGINA Komisiją ir valstybes nares
- dirbti kartu, kad būtų nuosekliai įgyvendinti vandens išteklių srities teisėkūros ir ne teisėkūros procedūra priimami ES aktai, politikos priemonės ir esami standartai;
 - naudoti novatoriškus, mokliškai pagrįstus ir tikslingus metodus siekiant užtikrinti tausų vandens išteklių naudojimą bei jų tvarų valdymą ir apsaugoti bei pagerinti vandens aplinkos būklę ES;
14. PABRĖŽIA, kad svarbu užtikrinti veiksmingą vandens politikos direktyvų sąveiką ir nuoseklumą;
15. PABRĖŽIA, kad Vandens pagrindų direktyva ir Potvynių direktyva yra pagrindinės su vandeniu susijusios priemonės klimato kaitos poveikiui vandens kiekiui bei kokybei mažinti ir prisitaikymui skirtoms priemonėms įgyvendinti;
16. PAŽYMI, kad Vandens pagrindų direktyvą Komisija peržiūrės 2019 m. ir laiko pasirengti peržiūrai nėra daug; ir RAGINA Komisiją bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad likus pakankamai laiko iki 2019 m. įvyksiančios Vandens pagrindų direktyvos peržiūros, būtų laiku parengti teisiškai pagrįsti galimi sprendimai, kurie sudarytų sąlygas nenutrūkstamam ir plataus užmojo įgyvendinimui valstybėse narėse iki 2027 m. ir vėlesniu laikotarpiu, atsižvelgiant į esamus svarbiausius ir naujai kylančius sudėtingus vandens išteklių valdymo planavimo uždavinius.
-